

FUNDACJA
CIVIS

Młodzieżowi liderzy

Sposób na wzmocnienie aktywności obywatelskiej
i społecznej młodych ludzi na poziomie lokalnym

Z Twoim udziałem

spis treści

<u>Wstęp</u>	3
<u>Co to jest Warszawska Akademia Młodych Liderów?</u>	4
<u>Jak pracowaliśmy z młodzieżą w Warszawskiej Akademii Młodych Liderów?</u>	5
<u>Dlaczego WAML jest ważny? O korzyściach (podsumowanie w liczbach)</u>	13
<u>Efekty Akademii - projekty młodzieżowych liderów</u>	16
<u>O projekcie</u>	19

wstęp

W tej serii prezentujemy sprawdzone sposoby na uruchamianie i zwiększanie aktywności obywatelskiej i społecznej młodych ludzi na poziomie lokalnym. Wierzmy bowiem, że przyszłość naszych społeczności lokalnych będzie lepsza, jeśli już dziś uda nam się włączyć młodych ludzi do procesu decydowania o sprawach publicznych na poziomie lokalnym.

Zachęcamy, by działania związane z edukacją obywatelską nie tylko realizować poprzez edukację szkolną, lecz także doceniać rolę i potencjał organizacji pozarządowych. W Polsce prodemokratyczna edukacja obywatelska jest od lat przedmiotem troski właśnie organizacji społecznych oraz podejmowanych przez nie działań na większą i mniejszą skalę. To organizacje pozarządowe stoją na stanowisku, że aktywizacja obywatelska jest kluczowa dla demokracji i pracują na rzecz edukacji, która ją wzmacnia. Organizacje pozarządowe mają motywację, doświadczenie, zaangażowanych pracowników i wolontariuszy. Warto postrzegać je jako partnerów i realizatorów programów edukacji obywatelskiej na poziomie lokalnym.

W tej publikacji zachęcamy, by odważnie zająć się kształceniem młodych liderów i świadomie współpracować z organizacjami pozarządowymi w rozwijaniu kompetencji przywódczych i dotyczących współpracy młodych mieszkańców społeczności.

Co to jest

Warszawska Akademia Młodych Liderów?

Akademia Młodych Liderów to trwający 10 miesięcy program rozwojowy dla młodych aktywnych mieszkańców. Uczestnikami programu są osoby zaangażowane w działalność młodzieżowych rad gmin, samorządów uczniowskich, grup wolontariackich, organizacji pozarządowych, grup nieformalnych oraz innych inicjatyw, w ramach których młodzież szuka możliwości wpływania na swoje otoczenie: szkołę, wieś, miejscowość czy grupę, w której się udziela.

Celem projektu jest rozwinięcie kompetencji liderek i społecznych młodych mieszkanki i mieszkańców gminy oraz wzmocnienie ich dalszej aktywności społecznej i obywatelskiej. Udział w projekcie to bezpośrednia inwestycja w młodzież oraz rozwój gminy, powiatu, miasta.

Warszawską Akademię Młodych Liderów realizowaliśmy od 2017 roku razem z Fundacją Szkoła Liderów, która miała rolę głównego koordynatora działań. Projekt sfinansowało miasto stołeczne Warszawa. Uczestnikami przedsięwzięcia były osoby zaangażowane w działalność młodzieżowych rad, samorządów uczniowskich i studenckich oraz innych inicjatyw, w ramach których młodzież udziela się aktywnie w lokalnych społecznościach.

WAML gromadzi młodych ludzi (średnio w edycji bierze udział 35 osób) w różnym wieku (od 13 do 23 lat) i z różnym doświadczeniem, którzy chcą:

- działać bardziej profesjonalnie,
- mocniej angażować rówieśników i społeczności lokalne,
- wykorzystywać dostępne w Warszawie narzędzia i mechanizmy partycypacji młodzieży.

Jak pracowaliśmy z młodzieżą w WAML?

Poniżej przedstawiamy główne założenia naszej metody pracy. Są to:

1. długofalowy (10 miesięcy) proces rozwojowo - edukacyjny dla młodzieży, by odpowiednio przygotować ją do prowadzenia podejmowanych przez siebie inicjatyw,
2. wsparcie merytoryczne i towarzyszenie młodym w procesie rozwoju i realizacji ich projektów społecznych,
3. praca na doświadczeniu i praktyczna realizacja projektów.

We wszystkich edycjach Akademii realizowaliśmy program według poniższych etapów:

1. Inauguracja Akademii

Akademię rozpoczynamy od oficjalnej inauguracji, na którą, oprócz uczestników, zapraszamy przedstawicieli gminy, szkół i władz samorządowych. Trwa ona jeden lub dwa dni. Celem tej części WAML jest poznanie się uczestników, zrozumienie, w jakim projekcie biorą udział oraz rozpoczęcie dyskusji z liderami społeczności o wyzwaniach, szansach i przyszłości Warszawy.

W 2017 roku integralną częścią akademii były debata pt. „Co znaczy być liderem w Warszawie?” oraz warsztat z młodymi, będący częścią procesu konsultacji społecznych nowej strategii rozwoju Warszawy – Warszawa 2030.

Inauguracja WAML, 12-13 maja 2017 r.

Jak pracowaliśmy z młodzieżą w WAML?

2. Szkolenie „Ja jako lider”

To intensywne 3-dniowe szkolenie odbywające się poza miejscem zamieszkania uczestników. Jego głównym celem jest rozwój kompetencji liderkich młodych i nauka współpracy.

Podczas wyjazdu młodzież:

- bierze udział w warsztacie liderkim,
- uczy się prowadzenia diagnozy swojego środowiska lokalnego oraz stawiania racjonalnych celów działań,
- dzieli się dobrymi praktykami w działalności społecznej,
- poznaje style przywództwa oraz role grupowe,
- uczestniczy w procesie tworzenia zespołów projektowych oraz obszarów tematycznych, wokół których realizowany będzie ich trening zadaniowy.

3. Trening zadaniowy – realizacja projektów społecznych przez młodych

Zadaniem uczestników akademii jest samodzielna realizacja projektów społecznych. Młodzi w grupach liczących od 3 do 6 osób przez trzy miesiące uczą się wcielić w życie swoje pomysły. Towarzyszą im w tym dorośli w roli opiekunów grup.

Szkolenie "Ja jako lider",
Serock 2-4 czerwca 2017 r.

Jak pracowaliśmy z młodzieżą w WAML?

4. Warsztaty wspierające trening zadaniowy

Równoległe do działań rozwijających umiejętność pracy nad projektami społecznymi, realizujemy spotkania wspomagające proces rozwoju liderkiego (w sumie 25 godzin wsparcia, średnio 5 - 6 warsztatów). Warsztaty odbywają się przy udziale i w siedzibie różnych ośrodków kultury tak, aby młodzież miała okazję zapoznać się z placówkami i ich przedstawicielami.

Pozwala to na skuteczniejsze pokonanie barier i zwiększa szansę na udaną współpracę.

W części warsztatów biorą udział zewnętrzni goście, dzięki którym program jest bardziej urozmaicony, a jego uczestnicy mogą pogłębić swoją wiedzę z tematów eksperckich.

Warsztaty obejmują tematy takie, jak:

- komunikacja interpersonalna,
- komunikacja w zespole,
- zarządzanie projektem, własnym czasem, zespołem,
- diagnoza społeczności lokalnej,
- ewaluacja i monitoring prowadzonych działań,
- konsultacje społeczne i współpraca z władzami gminy,
- autoprezentacja,
- praca z wykorzystaniem narzędzi online.

Warsztat wspierający, Warszawa, 2017 r.

Jak pracowaliśmy z młodzieżą w WAML?

5. Konferencja kończąca projekt

Wydarzenie to służy upowszechnieniu rezultatów programu i budowaniu przekazu, że inwestycja w liderów młodzieżowych jest bardzo istotnym działaniem na rzecz rozwoju lokalnego.

Do udziału w konferencji zapraszamy przedstawicieli władz, gminnych instytucji kulturalnych, samorządów uczniowskich, rodziców.

Zakładamy, że to młodzi ludzie – uczestnicy projektu będą gospodarzami i głównymi aktorami tego wydarzenia. Będą oni mieli okazję zaprezentować siebie, swoje grupy oraz efekty działań, które zrealizowali.

Tak radziłiśmy sobie realizacji WAML w czasie pandemii!

Dlaczego WAML jest ważny? O korzyściach (podsumowanie w liczbach)

Warszawska Akademia Młodych Liderów jest odpowiedzią na nasze silne przekonanie, że młodzi ludzie są bardzo ważną grupą mieszkańców Warszawy, która powinna mieć wyraźny głos i wpływ na funkcjonowanie Warszawy dziś i w przyszłości. Dlatego tak ważne wydaje nam się wyszukiwanie i wspieranie młodych ludzi, którzy mają pomysły, wolę i gotowość do angażowania się w różnego typu działania na rzecz miasta i jego mieszkańców.

Wiemy, że Warszawie jest wielu młodych ludzi, którzy są aktywni w obszarach takich jak sztuka, ekologia, prawa człowieka, przestrzeń publiczną, sport, edukacja i wiele innych. Zależało nam, żeby połączyć w jednym projekcie osoby o różnych zainteresowaniach, różnych doświadczeniach, poglądach i z tej różnorodności uczynić bogactwo i siłę Warszawskiej Akademii Młodych Liderów.

Rozpoczynając pierwszą edycję WAML, naszym celem było, by jego uczestnicy:

- zyskali kompetencje niezbędne do udziału w projektach miejskich i mechanizmach partycypacji obywatelskiej w Warszawie (np. budżecie partycypacyjnym, inicjatywie lokalnej, programie Młoda Warszawa czy programie Warszawska Aktywna Młodzież),
- poznali się i polubili, tak by środowisko warszawskich liderów młodzieżowych było zgrane,
- zwiększyli swoją wiedzę i umiejętności pozwalające im na skuteczniejsze działanie w młodzieżowych radach, samorządach uczniowskich i grupach nieformalnych,
- lepiej współpracowali z pracownikami różnorodnych instytucji miejskich na rzecz realizowania projektów ważnych dla młodych ludzi.

Dlaczego WAML jest ważny?

WAML 2.0

W wyniku drugiej edycji Warszawskiej Akademii Młodych Liderów 36 uczestników wzięło udział w 6 szkoleniach i warsztatach oraz zrealizowało 7 projektów o różnej tematyce dotyczącej m.in.:

- poprawienia sprawności komunikacji miejskiej oraz jej użytkowania,
- zwiększania świadomości młodych ludzi na temat funkcjonowania teatrów miejskich,
- przeprowadzania warsztatów o tematyce prawniczej, a w szczególności praw ucznia.

Projekty zostały podsumowane na konferencji kończącej, która miała miejsce w grudniu 2018 r.

WAML 3.0

W 3. Edycji WAML wzięło udział 35 uczestników, którzy podczas warsztatów:

- spotkali się z przedstawicielami czterech instytucji miejskich,
- wzięli udział w 14-godzinny warsztacie wprowadzająco-integracyjnym,
- wyjechali na 20-godzinny warsztat outdoorowy,
- wzięli udział w 5 warsztatach wspierających,
- pracowali z 4 mentorami, którzy wspierali ich w realizacji projektów.

Dlaczego WAML jest ważny?

WAML 4.0

W tej edycji 35 uczestników wzięło udział w:

- 14-godzinny warsztacie wprowadzająco- integracyjnym,
- 20-godzinny szkoleniu hybrydowym,
- 5 spotkaniach wspierających, każde z nich trwało 6 godzin,
- grupowych spotkaniach mentorskich,
- konsultacjach technologicznych projektów uczestników ze specjalistami z dziedziny budowania projektów on-line,
- konferencji podsumowującej – z aktywną rolą uczestników,
- spotkaniu podsumowującym proces edukacyjny.

WAML 5.0

W tej edycji uczestniczyło 35 uczestników. Program szkoleniowy Akademii obejmował:

- 14 godzin warsztatu wprowadzająco – integracyjnego,
- 20-godzinne szkolenie: „Ja jako lider działający w zespole”,
- 20 godzin szkoleń wspierających rozwój leaderski,
- trening zadaniowy – realizacja projektów społecznych przez uczestników (w 5- 8 zespołach)
- spotkania mentorskie, pracę z opiekunami zespołów projektowych (2 spotkania dla każdego zespołu projektowego).

Efekty Akademii - projekty młodzieżowych liderów

Poniżej przedstawiamy wybrane projekty zrealizowane przez młodzież podczas trwania WAML.

WAML 3.0 - zrealizowane projekty:

- Badanie przeprowadzone wśród młodzieżowych rad, dotyczące projektów Unii Europejskiej,
- Akcja profrekwencyjna i debata przedwyborcza,
- Wydarzenie promujące oddawanie krwi,
- Mind your Mind- konferencja poświęcona zdrowiu psychicznemu młodzieży,
- Mój Czas – Konferencja poświęcona wyborowi studiów i planowaniu kariery,
- Kobbing – konferencja o mobbingu wobec kobiet i sposobach przeciwdziałania mobbingowi,
- Warsztaty architektoniczne- warsztaty kreatywne z wykorzystaniem narzędzi używanych przez architektów.

Efekty Akademii - projekty młodzieżowych liderów

WAML 4.0 - zrealizowane projekty:

- **Akcja Aktywacja:** to projekt, który zakładał zbudowanie strony internetowej zachęcającej młodych do działania i aktywizmu na rzecz społeczności lokalnej i obywatelskiej,
- **Zapytaj Polityka** – to projekt z wywiadami polityków różnych opcji politycznych tworzony przez młodych dla młodych. Prowadzący ten projekt uzyskują odpowiedzi na najważniejsze dla młodzieży tematy,
- **Przedszkole z klimatem** – to działania edukacyjne skierowane do najmłodszych przedszkolaków. Zajęcia powstały w celu pokazywania dzieciom jak od najmłodszych lat żyć zgodnie z naturą,
- **Tajemnice Stolicy** – to projekt, który przybliży młodzieży historię, zabytki, instytucje muzealne w Warszawie poprzez spacerów oraz wywiady publikowane w przestrzeni online,
- **Razem twórzmy BO** – warsztaty w szkołach podstawowych obrazujące jak uczestniczyć w budżecie obywatelskim i jakie BO niesie za sobą możliwości zmiany w przestrzeni lokalnej,
- **Świadomi młodzi** – warsztaty dla licealistów na temat polityki, badanie poglądów, możliwość wpływu młodych na scenę polityczną,
- **YouthForEU** - Celem projektu jest aktywizacja polskiej młodzieży w inicjatywach Unii Europejskiej jak i zwiększania jej świadomości na temat samej wspólnoty i wiedzy o UE. Prowadzący projekt poprzez jego kontynuację prowadzą spotkania i wywiady na żywo z europarlamentarzystami oraz przedstawicielami instytucji europejskich.

Efekty Akademii - projekty młodzieżowych liderów

WAML 5.0 – niektóre zrealizowane projekty:

- Nauczmy się uczyć – o metodach skutecznej nauki,
- Zoostańcie z nami – edukowanie o zagrożonych gatunkach,
- Culture’alni - kampania internetowa dająca przestrzeń do wymiany międzykulturowej, stworzona we współpracy z Centrum Wielokulturowym.

WAML 6.0 – niektóre zrealizowane projekty:

- Młodzi Gadają - cykl warsztatów nt. działalności społecznej dla młodzieży w wieku 13-21 lat, zaczynającej swoją przygodę z aktywizmem,
- Brzuchy do góry - opracowanie raportu o zmęczeniu nastolatków w polskich szkołach.

O projekcie Mocniejsze NGOsy dla edukacji i aktywności obywatelskiej młodych

Projekt realizuje Fundacja Civis Polonus wspólnie ze Związkiem Miast Polskich. Najważniejszą grupą docelową projektu są nowe lub posiadające nieduże doświadczenie organizacje społeczne, które chcą wzmacniać aktywność obywatelską młodych, ale potrzebują do tego teoretycznego i praktycznego wsparcia.

Młodzi Polacy w ograniczonym stopniu interesują się sprawami publicznymi i nie korzystają w pełni z mechanizmów demokracji, a edukacja obywatelska nie ma należnego jej miejsca w polskich szkołach. NGOsy starają się uzupełniać luki w systemie. Będą skuteczniejsze, jeśli będą działać w partnerstwie z samorządami terytorialnymi. Dlatego działania w ramach projektu skierowane są zarówno do przedstawicieli organizacji, jak i do jednostek samorządu terytorialnego poniżej 100 000 mieszkańców. Chcemy zwiększyć gotowość samorządów do współpracy i partnerstw z NGOsamii w zakresie aktywizacji obywatelskiej młodzieży. Projekt obejmuje województwa: podkarpackie, podlaskie, lubelskie, warmińsko-mazurskie i kujawsko-pomorskie.

o fundacji

Działająca od 2004 roku Fundacja Civis Polonus stawia sobie za cel rozwijanie postaw obywatelskich umożliwiających jednostkom aktywne uczestniczenie w życiu publicznym. Dobre państwo jest wspólnotą otwartych, kompetentnych i zaangażowanych obywateli, więc podejmujemy różnorodne działania wzmacniające nasz obywatelski potencjał. Pracujemy z przedstawicielami administracji publicznej, aby wspólnie kreować mechanizmy udziału obywateli w procesach decyzyjnych. Tworzymy programy aktywnej edukacji obywatelskiej na poziomie szkół i gmin. Bardzo ważne jest dla nas podejmowanie refleksji na temat charakteru współczesnego obywatelstwa i jego istoty. Pomaga ona nam wyznaczać kierunki projektowanych działań. Choć na co dzień zajmujemy się tworzeniem i wdrażaniem projektów, doceniamy wagę zabierania głosu w dyskusji publicznej, uczestniczenia w działaniach koalicyjnych oraz prowadzenia rzecznictwa na rzecz edukacji obywatelskiej w Polsce.

www.civispolonus.org.pl

Chcesz skorzystać z naszej wiedzy i doświadczenia, napisz do nas: **fundacja@civispolonus.org.pl**

Skorzystaj z naszych publikacji i materiałów edukacyjnych: **www.civispolonus.org.pl/publikacje/**

MŁODZIEŻOWI LIDERZY. SPÓSÓB NA WZMOCNIENIE AKTYWNOŚCI OBYWATELSKIEJ I SPOŁECZNEJ MŁODYCH LUDZI NA POZIOMIE LOKALNYM

TEKST Joanna Pietrasik

WYDAWCA Fundacja Civi Polonus, 2022

ZDJĘCIA Joanna Pietrasik / Warszawska Akademia Młodzieżowych Liderów

Ten utwór jest dostępny na licencji Creative Commons Uznanie autorstwa-Użycie niekomercyjne-Na tych samych warunkach 4.0 Międzynarodowe.

Publikacja powstała w ramach projektu Mocniejsze NGOsy dla edukacji i aktywności obywatelskiej młodych realizowanego przez Fundację Civi Polonus w partnerstwie ze Związkiem Miast Polskich.

Projekt realizowany z dotacji Programu Aktywni Obywatele – Fundusz Krajowy, finansowanego przez Islandię, Liechtenstein i Norwegię w ramach Funduszy EOG.

